

ПРЕС КЛИПИНГ

30. април 2015.

НАСЛОВИ

Zašto slavimo Prvi maj?;(str.2)

Sindikati pozivaju radnike na solidarnost u odbrani prava;(str.3)

NOVINE U ŠEFOVANJU Nema plate bez Vulinovog parafa;(str.4)

PIO: Prijem obrazaca o plaćenim doprinosima do kraja maja;(str.6)

Besplatan program podrške za mala i srednja preduzeća;(str.6)

Direktor NSZ: Očekujem stopu nezaposlenosti ispod 20 odsto;(str.7)

Janković: Zakoni ne garantuju najviši stepen prava radnika;(str.8)

Danas 90 inspektora u akciji suzbijanja rada na crno;(str.9)

Vulin: Socijalni radnici su neotkriveno blago Srbij;(str.10)

Sindikati pozivaju radnike na odbranu prava;(str.11)

SINDIKATI POZIVAJU RADNIKE NA SOLIDARNOST;(str.12)

Sindikati pozivaju radnike na solidarnost u odbrani prava;(str.12)

Politikom štednje produbljena kriza;(str.13)

Teško im je odvojeno, a još teže zajedno;(str.15)

Ugroženi ugovori zbog manjka zaposlenih;(str.17)

Smrt trgovačkog putnika (ili kratak pregled elemenata prekarnog rada);(str.20)

Jednima smanjuju da bi drugima dali; (str.21)

Samo Finci hoće FAP;(str.23)

U EPS-u od 1. maja 43 direktora manje; (str.24)

Privatizacija Komercijalne banke je na vidiku;(str.25)

Janković: Radnici se žale na neisplaćene zarade, doprinose...;(str.25)

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/57/Srbija+danas/1904328/Za%C5%A1to+slavimo+Prvi+maj%3F.html>

Zašto slavimo Prvi maj?

SREDA

Dva dana pred Prvi maj mnogi u Srbiji pripremaju se za izlete. Iako godinama iz sveta stižu slike o protestima radnika koji se bore za svoja prava, kod nas se za praznik rada više okupljamo oko roštilja. Naši vodeći sindikati čak dva dana pokušavaće da ubede svojke članstvo da Prvog maja dođu na protest u Beograd. Ubeđivanje su počeli u Nišu.

Sve je manje poverenja radnika u sindikate, saglasni su i građani i sindikalisti, pa je zato možda mnogo više ljudi Prvog maja na izletima nego na protestu. Zato dva sindikata - Samostalni i Nezavisnost dva dana, u oči Prvog maja, na trgovima većih gradova pozivaju građane da dođu na protest koji se tradicionalno održava na trgu Nikole Pašića u Beogradu.

Pripremila Lidija Georgijev

Drugarska se pesma odavno više ne ori, a građani Niša kažu da u sindikate imaju sve manje poverenja.

"Mislim da nemaju poverenja, sindikati su puno izgubili od sebe. Ne znam zašto bih imala poverenja u sindikate, radila sam u MIN-u 20 godina, ali sam kao tehnološki višak otišla. Ne bih izašao na protes Prvog maja, jer nemam poverenja u sindikate", kažu građani.

Sindikati su svesni da su radnici izgubili poverenje u njih, problem je kažu što pravi socijalni dijalog još uvek nije zaživeo.

"To će biti mukotrpan borba da bi se izborili za nešto što smo nekada imali, čak smo nekada i imali nešto pa nas neko i čuo, sad nas niko ne čuje, tu je problem", kaže Bratislav Cenić, sindikat Nezavisnost.

"Ovako apatični i bez vere, iako za to sigurno ima mnogo razloga, nećemo uraditi ništa", kaže Olivera Bobić, Savez samostalnih sinikata Srbije.

U oba sindikata navode da radnici u Srbiji, i oni u privatnom i oni u javnom sketoru, imaju za šta da se bore.

"Kod ovih novih poslodavac koji dolaze i koje naša država obilato časti bogatim subvencijama, mi jednostavno zbog prevelikog straha zaposlenih ne možemo da organizujemo sindikat", kaže Olivera Bobić, Savez samostalnih sinikata Srbije.

"Kad ih pozovete da izađu malo da što se kaže "talasaju" oni ćute, jer se i oni boje radnih mesta i da bi mogli da dobiju otkaze iako kao imaju neku sigurnost, jer rade u javnom sektoru, međutim, nigde više ništa nije sigurno", kaže Bratislav Cenić, sindikat Nezavisnost.

Da li će oni koji će možda i pročitati ove flajere svoj uobičajeni prvomajski izlet zameniti odlaskom na protest, znaćemo već u petak.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/554878/Sindikati-pozivaju-radnike-na-solidarnost-u-odbrani-prava>

Sindikati pozivaju radnike na solidarnost u odbrani prava

Beta

U Beogradu i većim gradovima u Srbiji danas su predstavnici dva najveća sindikata u zemlji počeli kampanju čiji je cilj afirmacija i unapređivanje prava zaposlenih.

Na više mesta u Beogradu, Nišu, Novom Sadu, Kragujevcu, Kruševcu i Subotici postavljeni su punktovi na kojima se dele leci i flajeri, a građani pozivaju da u što većem broju prisustvuju protestu na Međunardni praznik rada koji se obeležava u petak, 1. maja.

Građanima se deli i "Prvomajski proglas" u kome se traži "šansa za rad" i poziva na solidarnost u odbrani prava za veće učešće u odlučivanju o ekonomskom i socijalnom razvoju.

"Verovali smo da 21. veku, u zemlji koja se proklamuje kao demokratska, nemoguće da bude donet Zakon o radu uprkos protivljenju radnika i sindikata. Donet je. Verovali smo da je nemoguće da bude usvojen Zakon o PIO po hitnom postupku i bez konsultacija sa socijalnim partnerima. Usvojen je", navodi se u Proglasu.

Kampanja koju su organizovali Savez samostalnih sindikata Srbije (SSSS) i Ujedinjeni granski sindikat "Nezavisnost" (UGS), trajaće danas i u četvrtak od 12 do 16 sati.

Prvomajski protest održaće se na Trgu Nikole Pašića u Beogradu, posle čega će učesnici skupa otići do trga Slavija, gde će položiti cveće na spomenik Dimitriju Tucoviću. U povratku, simbolično, učesnici protesta ostaviće prvomajske poruke ispred Vlade Srbije.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/554747/NOVINE-U-ŠEFOVANJU-Nema-plate-bez-Vulinovog-parafa>

NOVINE U ŠEFOVANJU Nema plate bez Vulinovog parafa

Gordana Bulatović

Ministar rada i socijalne politike ubuduće će, uz ministra finansija, kontrolisati obračun i isplatu zarada u javnim preduzećima.

Bez potpisa Aleksandra Vulina neće biti isplaćene zarade u tim firmama. Ali, zaključkom Vlade Srbije od 23. aprila predviđeno je i da ministri preuzmu veću odgovornost za rad javnih preduzeća, onih koja su u njihovim resorima.

Ubuduće će oni, a ne direktori predlagati zapošljavanje novih ljudi u kompanijama u kojima je vlasnik država.

Ministri će u javnim preduzećima

- Predlagati Vladi kandidate za direktore, v.d. rukovodioce, članove nadzornih odbora
- Predlagati zapošljavanje
- Određivati kako će se trošiti sredstva iz budžeta
- Voditi računa o svakom mogućem većem zaduženju
- Svaka tri meseca kontrolisaće finansijske rezultate
- Pripremati akte za upis svojine na nepokretnostima

Pripremati akte za prodaju imovine veće vrednosti

Ministri će predlagati i propise koji se odnose na promene cena i tarifne sisteme. Tako će, na primer, zahtev za povećanje cene struje pripremiti ministar energetike, a ne direktor EPS-a Aleksandar Obradović.

U tome direktor Elektroprivrede Srbije ne vidi nikakav problem.

- Poštujemo odluke, mere i preporuke Vlade i striktno sprovodimo sve što se odnosi na broj zaposlenih i isplate zarada. Kad usvajimo Plan finansijske konsolidacije EPS-a sve će biti pod lupom, ne samo Vlade već i međunarodnih institucija poput MMF i Svetske banke - kaže za „Blic“ Obradović.

Upravo je kontrola sprovođenja dogovorenog sa MMF razlog da se Vlada odluči da toliko „pritegne“ direktore javnih preduzeća, da se postavi pitanje ko će, zapravo, voditi javna preduzeća.

V.D.generalnog direktora Aerodroma „Nikola Tesla“ Saša Vlasisavljević za „Blic“ kaže da se menadžment aerodroma trudi da napravi što bolji rezultat.

- U tom smislu i dosad dosledno primenjujemo sve odluke Vlade i u odnosu na njih organizujemo poslovanje - kaže Vlasisavljević.

Kako barata parama

Vulin je prošle godine poništio konkurs za projekte nevladinih organizacija kada se otkrilo da je novac trebalo da dobiju partijski simpatizeri i kadrovi, NVO koje su, očigledno, formirane upravo namenski za taj konkurs za koji je pripremljeno 1,8 miliona evra. Mediji su pisali i da je Vulin, kao direktor Kancelarije za Kosovo i Metohiju, potrošio skoro milion evra iz budžeta na sigurnosne kamere u Zvečanu, kojih nema, niti ih je bilo. Nabavku kancelarijskog nameštaja i kompjutera za ustanove socijalne zaštite, vrednu 1,4 miliona evra, podelio je na više manjih nabavki i tako izbegao tender.

PIO: Prijem obrazaca o plaćenim doprinosima do kraja maja

Tanjug

Fond PIO saopštio je da će zbog velikog odziva poslodavaca da u poslednjih nekoliko dana ispune svoju zakonsku obavezu i predaju M4 obrasce o plaćenim doprinosima za svoje zaposlene, prijem ovih obrazaca trajati do kraja maja. Svi poslodavci koji nisu do sada predali M4 obrasce mogu, bez posledica, svoju zakonsku obavezu da obave do kraja maja.

Instrukcije i bliža saopštenja u vezi predaje M4 obrazaca poslodavci mogu videti na sajtu Fonda www.pio.rs.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/554929/Besplatan-program-podrske-za--mala-i-srednja-preduzeca>

Besplatan program podrške za mala i srednja preduzeća

Z.L.

Malim i srednjim preduzećima u Srbiji na raspolaganju je besplatan program mentorstva koji sprovodi Nacionalna agencija za regionalni razvoj u saradnji sa Vladom Japana preko Japanske agencije za međunarodnu saradnju - JICA.

Ovaj program je od 2010. do 2014. godine obuhvatio preko 420 firmi u Srbiji, koje su program ocenile kao veoma korisnim za unapređenje svog poslovanja. Nacionalna agencija za regionalni razvoj sprovodi i nezavisnu evaluaciju korisnika mentoringa u prethodnim godinama realizacije, a koja je pokazala da zahvaljujući ovoj usluzi firme ostvaruju u proseku deset posto povećanja prodaje, profita i broja zaposlenih.

Realizaciju mentoring programa sprovodi Nacionalna agencija za regionalni razvoj u saradnji sa akreditovanim regionalnim razvojnim agencijama i centrima za razvoj malih i srednjih preduzeća u Subotici, Zrenjaninu, Novom Sadu, Rumi, Beogradu, Požarevcu, Kragujevcu, Kraljevu, Užicu, Novom Pazaru, Nišu, Leskovcu, Vranju, Zaječaru, Kruševcu, Lajkovcu i Loznici. Potrebno je

preuzeti i popuniti obrazac prijave sa sajta www.narr.gov.rs. Rok za prijavu svih zainteresovanih preduzeća je 15. maj 2015. godine.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/555033/Direktor-NSZ-Ocekujem-stopu-nezaposlenosti-ispod-20-odsto>

Direktor NSZ: Očekujem stopu nezaposlenosti ispod 20 odsto

Tanjug

Direktor Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ) Srbije Zoran Martinović izjavio je večeras u Jagodini da očekuje da ove godine stopa nezaposlenosti ostane ispod 20 odsto.

"Sa ovim postotkom nezaposlenosti bili bi zadovoljni, imajući u vidu da još nije došlo do značajnog povećanja privredne aktivnosti", rekao je Martinović novinarima prilikom popodneve posete Fabarici automobilskih cerada "Confezioni Andrea Serbia".

On je dodao da je stopa nezaposlenosti u Srbiji, za godinu dana, smanjena za oko četiri odsto i da je na evidenciji NSZ manje oko tri odsto lica.

"Ljudi se na evidenciju NSZ prijavljuju iz raznih razloga, ne traži posao svih 766.500 koliko ih je na evidenciji. Na primer, sada se puno ljudi prijavljuje da bi obezbedili potvrde o nezaposlenosti koje im trebaju za besplatne udžbenike. Samo oživljavanje privredne aktivnosti može povećati broj zaposlenih, i mi očekujemo buđenje privrede. To je i najzdravije zapošljavanje, uz podsticajne programe koje nudi NSZ", dodao je Martinović.

Martinović je podsetio da je u prošloj godini i prvim mesecima ove godine rešeno oko 11.000 viškova radnika po preduzećima "nisu svi došli na našu evidenciju, oko 5.000, i taj proces je kontinuiran i biće prisutan cele ove godine".

Sva preduzeća koja su u procesu privatizacije, kako je dodao, bez obzira kojoj oblasti pripadaju, pa i mediji, svakako će biti obuhvaćeni socijalnim programom.

"NSZ je spremna da prihvati sve viškove nezaposlenih i oni će biti naš prioritet", napomenuo je on.

Martinović je napomenuo da je NSZ dobila 2,8 milijardi dinara za aktivno zapošljavanje i 500 miliona za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, oko pet puta više nego lane.

Uz to, dodao je, lokalne samouprave, njih 110, su izdvojile oko 500 miliona dinara u ovu svrhu.

"Na ova sredstva podjednako konkuriše i privatni i javni sektor. Kroz naša sredstva možemo uključiti u posao oko 25.000 lica", dodao je on.

Martinović je sa direktorom Filijale NSZ u Jagodini Borisom Stojanovim večeras u Čupriji uručio sertifikate polaznicima obuke za pomoćnog stolara.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/555024/Jankovic-Zakoni-ne-garantuju-najvisi-stepen-prava-radnika>

Janković: Zakoni ne garantuju najviši stepen prava radnika

Beta

Zaštitnik građana Saša Janković ukazao je danas, povodom predstojećeg Praznika rada, 1. maja, da Srbija više zakonima ne garantuje najviši stepen prava radnika, pa je od ključne važnosti da ona prava koja garantuje, zaista u praksi i zaštiti.

"Zbog toga je nužno da državni organi preventivno rade i kontrolišu poslodavce, da se radnici obraćaju Inspekciji rada i sudu za zaštitu svojih prava, a kada nadležni organi nesavesno rade, onda i Zaštitniku građana", naveo je Janković u saopštenju.

Ombudsman je istakao i da je nužan bolji socijalni dijalog, odnosno saradnja države i poslodavaca sa sindikatima i jačanje njihove snage.

Zaštitnik građana pozvao je zaposlene da povrede svojih prava prijavljuju inspekciji rada, kao i da njemu podnose pritužbe u slučaju da ta inspekcija ili neki drugi nadležni organ ne postupa savesno.

Ipak, prema rečima ombudsmana, ohrabruje to što zaštitnik građana beleži sve efikasniju kontrolu i saradnju sa Inspekcijom rada.

Napomenuto je da je u posebno teškom položaju veliki broj zaposlenih "na crno", koji su često potpuno obespravljani.

"U proteklih godinu dana zaštitnik građana je primio 465 pritužbi u oblasti radnih odnosa koje se odnose na neisplaćene zarade, neuplaćene poreze i doprinose, zlostavljanje na radu, otkaze ugovora o radu, rešavanje problema viška zaposlenih i neefikasnost inspekcije rada, što je samo vrh ledenog brega", zaključeno je u saopštenju.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/554989/Danas-90-inspektora-u-akciji-suzbijanja-rada-na-crno>

Danas 90 inspektora u akciji suzbijanja rada na crno

Tanjug

Inspektorat za rad Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja sprovodi širom Srbije akciju suzbijanja rada na crno i prevencije bezbednosti i zdravlja na radu, a predmet nadzora su poslodavci koji obavljaju građevinsku i ugostiteljsku delatnost.

U današnjoj akciji angažovano je 90 inspektora od ukupno 238 inspektora koliko ih ima u Srbiji, a cilj tih akcija jeste pojačni nadzor iz oblasti radnih odnosa i bezbednosti i zdravlja na radu.

Četiri inspektora danas su obavila nadzor na jednom gradilištu u Novom Beograd, a dvoje u ugostiteljskim objektima na istoj opštini.

"Ekipa inspektora rada je danas vršila nadzor na gradilištu. Bilo je angažovano ukupno četiri inspektora, uradili su 12 inspeksijskih nadzora. Tom prilikom obuhvaćeno je 58 radnika, od toga dva lica su zatečena u radu na crno, ostali su imali zaključene ugovore o radu", rekao je inspektor rada Vojin Jevremović Tanjugu.

Kako je Tanjugu rekao inspektor rada Miloš Paramentić, obilazak ugostiteljskih objekata u kojima se obavlja nadzor vrši se po službenoj dužnosti.

"Kontrole se vrše tako da se stvarno stanje utvrdi, činjenično stanje lica koja rade u tim objektima, da li su u radnom odnosu, po kom osnovu su angažovani, kao i da li imaju odgovarajuću bezbednost i zdravlje na radu, počev od procene rizika za sva njihova radna mesta pa do obuke za bezbedan i zdrav rad", rekao je Paramentić.

Vulin: Socijalni radnici su neotkriveno blago Srbije

Tanjug

Najvažniji deo socijalne zaštite su socijalni radnici koji brinu o onima kojima je pomoć najpotrebnija, izjavio je danas ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Aleksandar Vulin i poručio da će se manjati zakoni, ali ne i suština sistema socijalne zaštite.

- Najdragoceniji deo socijalne zaštite ste vi, zaposleni i vi ste neotkriveno blago Srbije i najdragoceniji deo sistema - poručio je Vulin otvarajući Četvrtu redovnu Skupštinu Sindikata zaposlenih u socijalnoj zaštiti u prostorijama Gerontološkog centra Beograd, na Bežanijskoj kosi.

On je kazao da 15.000 zaposlenih brine o 700.000 korisnika kojima je pomoć neophodna i da u kolektivnim ugovorima postoji pravo koje se odnosi na skraćeno radno vreme, ali da zaposleni to pravo uglavnom ne koriste.

Kako je kazao, Ministarstvo rada će zakonima koje planira da donese nastojati da rastereti socijalnu zaštitu od svega što ne spada u taj deo i da se u pomoć uključe i druge institucije, ali ne zato da bi socijalni radnici manje radili, već da bi radili ono za šta su se obrazovali i ono što je njihov posao.

On je zaposlenima u socijalnoj zaštiti poručio da nikada ne treba da prestanu da se bore i pomažu onima kojima je pomoć neophodna.

- Menjaćemo zakone, ali ne i suštinu sistema socijalne zaštite - poručio je Vulin i dodao da tokom prošlogodišnjih poplava nije bilo nijednog centra za socijalni rad ili ustanove sličnog tipa koja se nije ponudila da pomogne i za kratko vreme su svi zbrinuti i ukazana im je pomoć.

- Ne meri se jedno društvo prema tome kako žive oni najbogatiji, već kako se brine o onima kojima je najteže - rekao je ministar.

Predsednik Konfederacije slobodnih sindikata Ivica Cvetanović rekao je da su predstavnici tog sindikata zadovoljni saradnjom sa Ministarstvom rada i ministrom Vulinom, što ranije, kako je kazao, nije bio slučaj, ističući da je dobro što je pokrenut proces kolektivnog pregovaranja i što su uključeni u radne grupe za donošenje važnih zakona.

On je kazao da je dobro što se kolektivnim ugovorima mogu definisati specifičnosti i da je zahvaljujući njima zadržana većina prava zaposlenih.

Cvetanović je poručio da bi bilo važno da se zarade zaposlenima u javnim službama vrate na stari nivo, kao i da ubuduće očekuje i dalju dobru zajedničku saradnju.

RTV

http://www.rtv.rs/sr_lat/drustvo/sindikati-pozivaju-radnike-na-odbranu-prava_594509.html

Sindikati pozivaju radnike na odbranu prava

BEOGRAD -

U Beogradu i većim gradovima u Srbiji danas su predstavnici dva najveća sindikata u zemlji počeli kampanju čiji je cilj afirmacija i unapređivanja prava zaposlenih.

Na više mesta u Beogradu, Nišu, Novom Sadu, Kragujevcu, Kruševcu i Subotici postavljeni su punktovi na kojima se dele leci i flajeri, a građani pozivaju da u što većem broju prisustvuju protestu na Međunarodni praznik rada koji se obeležava u petak, 1.maja.

Građanima se deli i "Prvomajski proglas" u kome se traži "šansa za rad" i poziva na solidarnost u odbrani prava za veće učešće u odlučivanju o ekonomskom i socijalnom razvoju.

"Verovali smo da 21. veku, u zemlji koja se proklamuje kao demokratska, nemoguće da bude donet Zakon o radu uprkos protivljenju radnika i sindikata. Donet je. Verovali smo da je nemoguće da bude usvojen Zakon o PIO po hitnom postupku i bez konsultacija sa socijalnim partnerima. Usvojen je", navodi se u Proglasu.

Kampanja koju su organizovali Savez samostalnih sindikata Srbije (SSSS) i Ujedinjeni granski sindikat "Nezavisnost" (UGS), trajaće danas i u četvrtak od 12 do 16 sati.

Prvomajski protest održaće se na Trgu Nikole Pašića u Beogradu, posle čega će učesnici skupa otići do trga Slavija, gde će položiti cveće na spomenik Dimitriju Tucoviću.

U povratku, simbolično, učesnici protesta ostaviće prvomajske poruke ispred Vlade Srbije.

AKTER

<http://akter.co.rs/27-drutvo/print-126094-sindikati-pozivaju-radnike-na-solidarnost.html>

SINDIKATI POZIVAJU RADNIKE NA SOLIDARNOST

Beta

U Beogradu i većim gradovima u Srbiji u sredu su predstavnici dva najveća sindikata u zemlji počeli kampanju čiji je cilj afirmacija i unapredjivanja prava zaposlenih

Gradjanima se deli i "Prvomajski proglas" u kome se traži "šansa za rad" i poziva na solidarnost u odbrani prava za veće učešće u odlučivanju o ekonomskom i socijalnom razvoju.

"Verovali smo da 21. veku, u zemlji koja se proklamuje kao demokratska, nemoguće da bude donet Zakon o radu uprkos protivljenju radnika i sindikata. Donet je. Verovali smo da je nemoguće da bude usvojen Zakon o PIO po hitnom postupku i bez konsultacija sa socijalnim partnerima. Usvojen je", navodi se u Proglasu.

Prvomajski protest održaće se na Trgu Nikole Pašića u Beogradu, posle čega će učesnici skupa otići do trga Slavija, gde će položiti cveće na spomenik Dimitriju Tucoviću. U povratku, simbolično, učesnici protesta ostaviće prvomajske poruke ispred Vlade Srbije.

BETA

<http://www.naslovi.net/2015-04-29/beta/sindikati-pozivaju-radnike-na-solidarnost-u-odbrani-prava/14373097>

Sindikati pozivaju radnike na solidarnost u odbrani prava

Beta

BEOGRAD, 29. aprila 2015. (Beta) - U Beogradu i većim gradovima u Srbiji u sredu su predstavnici dva najveća sindikata u zemlji počeli kampanju čiji je cilj afirmacija i unapredjivanja prava zaposlenih.

Gradjanima se deli i "Prvomajski proglas" u kome se traži "šansa za rad" i poziva na solidarnost u odbrani prava za veće učešće u odlučivanju o ekonomskom i socijalnom razvoju.

"Verovali smo da 21. veku, u zemlji koja se proklamuje kao demokratska, nemoguće da bude donet Zakon o radu uprkos protivljenju radnika i sindikata. Donet je. Verovali smo da je nemoguće da bude usvojen Zakon o PIO po hitnom postupku i bez konsultacija sa socijalnim partnerima. Usvojen je", navodi se u Proglasu.

Prvomajski protest održaće se na Trgu Nikole Pašića u Beogradu, posle čega će učesnici skupa otići do trga Slavija, gde će položiti cveće na spomenik Dimitriju Tucoviću. U povratku, simbolično, učesnici protesta ostaviće prvomajske poruke ispred Vlade Srbije.

(Beta, 29.04.2015)

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/politikom_stednje_produbljena_kriza.4.html?news_id=301068

Bernadet Segol, generalna sekretarka EKS, ekskluzivno za Danas

Politikom štednje produbljena kriza

*Investicioni plan EK od 315 milijardi evra je na staklenim nogama i ako stvari krenu naopako, cenu će platiti poreski obveznici *Da bi povratili poverenje, evropski lideri moraju da pokažu da su posvećeni socijalnoj pravdi

AUTOR: MARIJA KOJČIĆ

Beograd - Zbog kombinacije ekonomske krize i reakcije vlada evropskih zemalja i institucija EU pristisnute su kočnice "socijalnoj Evropi". Socijalni dijalog je oslabljen u mnogim zemljama, a na udaru je čak i osnovno pravo na štrajk. Raste stopa nezaposlenosti, siromaštva i nejednakosti. Čak je bivši komesar EU za zapošljavanje Lasio Andor, priznao prošle godine da je politikom štednje samo produbljena kriza i pogoršana situacija za većinu ljudi, ocenjuje u ekskluzivnom razgovoru za Radnik generalna sekretarka Evropske konfederacije sindikata (EKS) Bernadet Segol.

*Evropska konfederacija sindikata smatra da je investicioni plan Evropske komisije od 315 milijardi evra dobar početak, ali nije dovoljan za izlazak Evrope iz krize. EKS je prethodno predlagala investicioni plan od dva odsto BDP-a EU tokom narednih deset godina i javne i privatne investicije na nacionalnom i evropskom nivou da bi se otvorila radna mesta i ostvario rast u održivim industrijskim granama u budućnosti. U kojoj fazi je realizacija tog plana?

- EKS je još pre dve godine apelovala na masovne investicije, odnosno na naš "Novi put za Evropu", čiji je cilj povratak održivog rasta, stvaranje novih radnih mesta visokog kvaliteta, pružanje podrške dobrim javnim uslugama, istraživanju i inovaciji i održivom razvoju. Nova Evropska komisija je u januaru pokrenula svoj investicioni plan od 315 milijardi evra i mi pozdravljamo tu inicijativu. Zapravo, smatramo da do nje ne bi došlo da nije bilo stalnog pritiska sindikata. Međutim, to nije dovoljno. Budući da jezgro čini samo 21 milijarda evra javnih sredstava, što služi kao garancija, plan počiva na sumnjivim pretpostavkama u vezi s pozajmljivanjem iz privatnog sektora. A ako stvari krenu naopako, cenu će platiti poreski obveznici. Taj plan je blago rečeno na staklenim nogama. Da bi povratili poverenje, evropski lideri moraju da pokažu da su posvećeni socijalnoj pravdi.

* Verovatno i da dokažu da novac i olakšice neće zaobilaziti one koji, zapra vo stvaraju novu vrednost, radnike i građane?

- Naravno, a to, pre svega, podrazumeva fer pravila o oporezivanju, kojima se ne favorizuju bogati i moćni. Ipak, najnovija otkrića pokazuju da su evropske vlade tolerisale i čak pomagale izbegavanje i utaju poreza multinacionalnih kompanija. Tokom afere "Luks-Liks" (kako najnovija događanja nazivaju mediji širom sveta-Luks od Luksemburg, Liks od „Vikiliks“), detaljno je obelodanjeno kako je više od 300 velikih kompanija, uključujući Ikeju, Pepsi i Amazon, profitiralo od poreskih stopa od samo jedan odsto, tako što su profit kanalisale preko Luksemburga.

To znači da je Evropa izgubila stotine milijardi evra koje su mogle da budu investirane u rast i otvaranje kvalitetnih radnih mesta. EKS i dalje zahteva poresku pravdu, kao i ambiciozni porez na finansijske transakcije da bi se povećao prihod i zauzdale finansijske spekulacije. Potrebno je mnogo više da bi se pobedila nezaposlenost i uspostavio održivi rast. Nastavićemo da branimo ono što smo već postigli i da zauzdavamo potencijalnu štetu od deregulatornih inicijativa i pravila ekonomskog rukovodstva koja su usredsređena na mere štednje, kao i napade na zaštitu radnika.

*Da li smatrate da će nova politika Evropske centralne banke (ECB), koja je početkom marta otpočela program mesečnog ulaganja 60 milijardi evra u kupovinu državnih obveznica u evrozoni, doprineti smanjenu štednje i povećanju stope zaposlenosti?

- EKS smatra da je politika ECB-a, koja je počela da kupuje obveznice, neophodna, ali to neće biti dovoljno da bi se stimulisao rast ili otvorila nova radna mesta. Dugo očekivano saopštenje o kvantitativnom olakšanju ECB-a, nedavne izmene pravila o fiskalnom dogovoru i investicioni plan Evropske komisije doprinose malo, ali značajnoj promeni u ekonomskoj politici.

Međutim, zbog mera štednje i pogrešnih strukturalnih reformi, Evropa i dalje stagnira. Ono što je potrebno da bi se evropska ekonomija ponovo pokrenula jesu investicije na nivou koji je znatno viši od onog koji je predložio predsednik Evropske komisije Žan-Klod Junker kao dugoročniji pristup smanjenju duga i okončanju surovih rezova javne potrošnje, koji smanjuju tražnju. Takođe je potrebno izmeniti percepciju strukturalnih reformi, odnosno treba ih udaljiti od smanjenja plata i pogoršavanja uslova rada i usmeriti ih ka investicijama u obrazovanje i doživotno usavršavanje.

*Da li smatrate da su pritisci i protesti sindikata doprineli usponu nove levice u nekim zemljama Evrope i da li ona ide sindikalnim putem?

- Ne smatram da leвица beleži uspon širom Evrope. Zapravo, u mnogim zemljama uspon beleže desničarske i antievropske partije. Razlog za to je jasan - ljudima je dozlogrdilo. Rast stope nezaposlenosti, siromaštva i nejednakosti je neprihvatljiv. Politička orijentacija sindikata prilično varira i veliki broj sindikata nije naklonjen nijednoj političkoj stranci, tako da se ne može reći da uspon pojedinih partija širom Evrope ima ikakve veze sa sindikatima.

Nakon vašeg boravka u Beogradu krajem prošle godine i primedbi da vlasti u Srbiji pre svega ne poštuju socijalni dijalog (tripartitne pregovore) mislite li da sindikati u Srbiji mogu da se izbore za bolji tretman i položaj?

- Bez dobrog socijalnog dijaloga nema dobrog rukovodstva. A dobar socijalni dijalog iziskuje tripartitne institucije. To je najvažnije za zemlju u kojoj su bilateralni privredni odnosi između poslodavaca i sindikata još uvek slabi i na ledu. Vlada mora hitno da obezbedi sredstva za Socijalno-ekonomski savet da bi bio efikasan i mora da napravi mesta za socijalne partnere koji će imati ulogu u politici i izgradnji društva. To treba shvatiti kao investiciju u društveni mir, iako su sukobi neizbežni u ovom teškom periodu tranzicije.

Pogubna fragmentacija sindikata u Srbiji

- U Srbiji postoji lažni sindikalni pluralizam. To nije pluralizam, već fragmentacija. Razdvajanje sindikata i korporativizam kose se sa interesima radnika, pošto su to sindikati pod jakim uticajem političkih partija. Put ka EU nije put u raj, već on pruža prilike i pomoći će modernizaciju i sprovođenje reformi. Integracija nije samo stvar koja se tiče odnosa između vlada. Ona se tiče i celog društva. Da bi mogli da zastupaju socijalne interese, sami sindikati moraju da se podvrgnu reformama. Dok god nema stabilnih i snažnih sindikata kao kompetentnih i odgovornih aktera, interesi radnika će biti ugroženi. Zakon o sindikatima ne treba da omogući dodatnu fragmentaciju, već treba da postavi jasne i realne kriterijume, ocenjuje Segol i naglašava da upravo koherentni zakon mora da spreči rast „samoproklamovanih“ sindikata. Ona poručuje radnicima da izbegavaju sindikate koji su prosto uslužni klubovi za ostvarenje političkih ciljeva partija.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/tesko_im_je_odvojeno_a_jos_teze_zajedno.4.html?news_id=301073

Kako će sindikati obeležiti Prvi maj

Teško im je odvojeno, a još teže zajedno

AUTOR: LJ. BUKVIĆ

Beograd - Da se ne bi razdvajali po frontovima, a kako ne mogu svi zajedno, što potvrđuju godinama, dva najveća sindikata, bar se tako zvanično vode, biće na ulici, tačnije na Trgu Nikole Pašića, ostali će u "krugu svojih pristalica" obeležiti Praznik rada radno, organizovanjem foruma, razgovora na različite teme koje se tiču zaštite radničkih prava...Neki su svoj Prvi maj proslavili nekoliko dana ranije.

Zasada jedina dva sindikalna predstavnika u Socijalno-ekonomskom savetu, Savez samostalnih sindikata Srbije i UGS Nezavisnost i ove godine obeležavaju praznikzajedno. Njihova akcija počela je još u ponedeljak i to obeležavanjem godišnjice sindikalnog pokreta u Srbiji, ne samo u Beogradu, već i u Kragujevcu, Novom Sadu, Subotici i Nišu. UGS i SSSS takođe su napravili Prvomajski proglas, koji će biti objavljen na sajtovima svih sindikalnih organizacija. Istog dana u većim gradovima u Srbiji članovi najvećeg sindikata u zemlji lepili su "prigodne plakate sa prvomajskom porukom".

Dva dana je SSSS u Beogradu, Novom Sadu, Nišu, Subotici i Kragujevcu imao kampanju posvećenu dostojanstvenom radu, afirmaciji i unapređenju prava zaposlenih i porukama vezanim za Praznik rada.

Centralni događaj je naravno okupljanje članova dva sindikata na Trgu Nikole Pašića, u 11 časova, u petak 1. maja. Iako je teško predvideti posećenost ovakvog skupa, u SSSS veruju da će ih biti barem 2.000. Na skupu će govoriti LJubisav Orbović i Branislav Čanak, kao lideri organizacija, a u planu je čitanje proglašenja, ali i kraći performans. Učesnici skupa će se potom u koloni uputiti ka Slaviji, gde će biti položeno cveće na spomenik Dimitriju Tucoviću, a u povratku, simbolično, biće ostavljena i poruka ispred Vlade Srbije.

Predsednik Konfederacije slobodnih sindikata Ivica Cvetanović kaže da oni neće izaći na ulicu jer to nisu radili ni prethodnih godina. "Obeležićemo praznik, tako što će biti nekih granskih povereništava, oglašićemo se na taj način, ali na ulicu nećemo izlaziti", ističe Cvetanović.

Dan pred Prvi maj KSS bi trebalo da dobije partnera u sindikalnom životu, a to su članovi Industrijskog sindikata. Predsednik tog sindikata Dragan Matić kaže da su oni danas dogovorili saradnju sa KSS, koji je dobio reprezentativnost, i da će zbog toga narednog 1. maja imati mnogo više razloga da izađu na ulicu.

- Tek kada se udružimo imaćemo više razloga i tek tada će obeležavanje izlaskom na ulice imati više smisla. Trenutno nismo pozvani da učestvujemo, jer oni koji to organizuju ove godine su jedan od glavnih razloga zbog kog je radništvo u Srbiji tu gde jeste, napominje Matić. On kaže da su pre dva dana, zajedno sa predstavnicima vlasti, razgovarali na temu osnivanja radničkih veća koja bi omogućila da se glas radnika ubuduće više i bolje čuje.

- Došli smo do toga da dogovaramo nacrt zakona o radnim većima koji bi trebalo do jeseni da bude usaglašen. Ohrabreni smo time što je ministar rada zainteresovan da se to uredi zakonom, ističe Matić. On podseća da su radnička veća evropska dostignuća nastala na iskustvima zapadnih zemalja, a ne povratak socijalističkim savetima.

...Željko Veselinović, predsednik UGS Sloga kaže da su oni Prvi maj obeležili 25. aprila i da je to odluka koja doneta na njihovom Glavnom odboru. "S obzirom na to da se Prvi maj godinama organizuje iz neke navike, imamo situaciju da se pojedinačno okupljaju granski sindikati, penzioneri, pa onda političke partije koje polažu cveće na Trg Dimitrija Tucovića. Sve je to dovelo do toga da je ovaj praznik obesmišljen", navodi Veselinović. Izlazak na ulice u više kolona za njega je, kako kaže, doveo do toga da se Prvom maju gubi smisao.

- Time što smo se 25. aprila pridružili opoziciji na protestu u Beogradu mi želimo da pokažemo da smo sa onima koji žele nešto da učine, odnosno imaju snagu da to učine, ističe Veselinović jedan od razloga zbog kog su se odlučili na ovakvo obeležavanje Praznika rada. Drugi razlog je taj što bi izlaskom na ulice samo bili deo cirkuske predstave pojedinih sindikata, ali i političkih partija.

- U Evropi svake godine na ulice izlazi stotine hiljada radnika, a kod nas se to svodi na desetine pristalica i aktivista sindikata. Mi hoćemo da učestvujemo, ali treba da se napravi jedan širi front, koji bi, zašto ne, podržale i neke političke partije - napominje Veselinović. Ovako se sve, kako kaže, svodi na to da se roštiljanje iz prirode pretvorilo u "roštiljanje u gradu".

Na ulicu neće izlaziti ni članovi Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata. Njihova predsednica Ranka Savić kaže da njih "iritira" da izlaze na ulicu u tri fronta.

- Samostalni sindikat je pre nas zakazao obeležavanje na Trgu, tako da smo odlučili da mi to ne radimo. Pokušali smo da se dogovorimo nešto sa njima, ali to ne ide, napominje Savićeva. Oni će Praznik rada obeležiti tako što će, kako kaže, pomoći ugroženim kolegama, ali je najvažniji događaj ovim povodom, a u njihovoj oporganizaciji, održan je juče u Sava centru.

"Efekti novog Zakona o radu nisu onakvi kako je vlada najavljivala, jedno od ključnih pitanja koje taj zakon nije rešio jeste pitanje zarada, jer samo 17 odsto privatnih poslodavaca u Srbiji redovno u dan isplaćuje zarade", rekla je Savićeva na forumu "Reforme po leđima radnika", koji je organizovala ASNS.

Savić je ukazala i da predviđanja MMF-a kažu da će stopa nezaposlenosti u Srbiji do kraja godine biti 20,7 odsto, a očekuje se 30.000 novih radnika bez posla iz preduzeća u restrukturiranju.

Cvetanović: SES i dalje ne funkcioniše

Nedostatak socijalnog dijaloga, ali i pomaci u kolektivnom pregovaranju obeležili su prethodni period, kaže predsednik KSS Ivica Cvetanović. Vlada Srbije, prema njegovim rečima, nije odmah uključila KSS u raspravu o Zakonu u radu, ali je KSS kroz kolektivno pregovaranje pokazao da zna dobro da radi svoj posao. "Većina je potpisala kolektivne ugovore i taj deo može da se oceni kao pozitivna aktivnost ove Vlade. Međutim, kada je reč o SES-u, on i dalje ne funkcioniše, postoje veliki problemi", napominje Cvetanović. U KSS nisu zadovoljni ni smanjenjem zarada u javnom sektoru i očekuju da će se to ubrzo promeniti jer "ne može samo javni sektor da snosi odgovornost". Prema njegovim rečima, pomaka ima i u zapošljavanju, ali politika zapošljavanja mora i dalje da se razvija. "Velika je represija, investicija ima malo, neophodne su subvencije malim i srednjim preduzećima i u tom smislu ćemo pritiskati Vladu", ističe Cvetanović. On napominje da KSS nikada nije bio za privatizaciju velikih sistema jer bi ona dovela do otpuštanja velikog broja ljudi, ali i do otuđenja tog profita.

Orbović: Počinje borba za "tri osmice"

Predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije LJubisav Orbović rekao je da je glavna poruka sindikata da borba za dostojanstven rad i radnička prava mora trajati svih 365 dana u godini. "Radnici u Srbiji prinuđeni su da se ponovo bore za čuvane tri osmice, osam sati rada, i osam sati odmora i osam sati kulturnog obrazovanja, jer zakonski ta prava postoje, ali u praksi radnici nemaju ni radno vreme, ni stalne prihode ni valjane uslove za rad", rekao je Orbović najavljujući okupljanje na Trgu. Za Orbovića su nedopustive izmene zakona o PIO u delu koji se odnosi na kaznene poene ukoliko se ne ispune oba uslova.

Čanak: Sada imate za 10 ćevapa, sledeći put ni za toliko

Predsednik UGS Nezavisnost Branislav Čanak istakao je da je ranije bilo razloga da se ide na prvomajski uranak, a da sada ne može da razume one koji Prvi maj obeležavaju roštiljanjem jer je položaj radnika sve teži. "To je možda poslednji prvi maj da se tako obeležava, jer sada imate za 10 ćevapa, sledeći put nećete imati ni za toliko" rekao je lider Nezavisnosti. Čanak je rekao da je pravi pokazatelj kako se primena Zakona o radu odrazila u praksi to da su pojedini nemački privrednici odustali od investiranja u Srbiji i da su sindikati i ranije govorili da taj zakon neće rešiti probleme sa kojima se oni koji žele da posluju i ulažu u Srbiji suočavaju.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/ugrozeni_ugovori_zbog_manjka_zaposlenih.4.html?news_id=301111

Država i dalje nerazumno zabranjuje domaćim vojnim fabrikama da zapošljavaju nove radnike

Ugroženi ugovori zbog manjka zaposlenih

Zastava oružje nije dobila traženu saglasnost od nadležne komisije Vlade da zaposli 350 novih radnika koji su fabrici potrebni već duže od godinu dana

AUTOR: ZORAN RADOVANOVIĆ

Kragujevac - U državi u kojoj je stopa nezaposlenosti među mladima, veća od 40 odsto, i u kojoj, s obzirom na propale privatizacije i veliki broj preduzeća u restrukturiranju koja će koliko sutra završiti u stečaju (li) likvidaciji, nastavlja da se tanji ionako dramatično smanjeni broj zaposlenih u realnom sektoru, nadležni u Vladi Srbije i dalje ne dozvoljavaju fabrikama Odrambene industrije Srbije (OIS) da zapošljavaju nove, pre svega mlade radnike i stručnjake, koji su im neophodni zbog održanja kontinuiteta proizvodnje.

Tako Zastava oružje sredinom marta nije dobila traženu saglasnost od nadležne komisije Vlade da zaposli 350 novih radnika, odnosno mladih mašinskih inženjera, tehničara i zanatlija, koji su kragujevačkoj fabrici potrebni već duže od godinu dana, i koje, prema poslednjoj odluci nadležnih, neće moći da angažuje do sredine 2015.

Država, naime, Zastavu oružje i ostale fabrike OIS (Krušik Valjevo, Sloboda Čačak, Prvi partizan Užice, Milan Blagojević Lučani i Prva iskra Barič), koje se ubrajaju među vodeće domaće izvoznike, što će reći da imaju sopstvene prihode, i to devizne, tretira jednako kao javna preduzeća koja su korisnici budžeta, i otuda im već duže ne dozvoljava da zapošljavaju nove radnike. U poslovodstvu Zastave oružja kažu da vojna industrija državi “ne troši, već pravi pare”, imaju tražene i profitabilne artikle, uspešno proizvode, izvoze i donose devize u državu, a nikako da dobiju saglasnost za prijem novih radnika. U Sindikatu Zastavinih oružara tvrde da je zabranom zapošljavanja novih radnika ugrožen kontinuitet proizvodnog procesa u toj fabrici, a time i realizacija brojnih ugovora sa inostranim partnerima.

- Svi ugovori i poslovni planovi fabrike počinju da se dovode u pitanje, jer besmislenom odlukom Vlade o zabrani zapošljavanja, ne možemo trajno da angažujemo nove stručnjake i radnike. Naša fabrika već kasni sa ispunjenjem obaveza prema inostranim partnerima, zato što su, zbog nedovoljnog broja radnika, zastoji sve učestaliji, tvrdi predsednik Sindikata u zastavi oružju Dragan Ilić, napominjući da kragujevačka fabrika u poslednje vreme ovaj problem pokušava da reši angažovanjem nekoliko desetina mladih stručnjaka i radnika koji su dovedeni na “stručno usavršavanje”, i koji pristaju da rade za bedne nadoknade, nadajući se da će na taj način, kad se stvore uslovi, dobiti stalni posao.

Predsednik Saveza samostalnih sindikata u Kragujevcu Jugoslav Ristić, koji je i član Predsedništva SSSS-a, kaže da je odluka Vlade o zabrani zapošljavanja nerazumna. Jer, radi se o preduzećima koja imaju proizvodnju, koja ne traže 7.000 evra subvencija po novozaposlenom radniku, i koje će novim zapošljavanjem da pune, a ne da prazne budžet.

- Ova odluka Vlade deluje nadrealno kad se zna da je stopa nezaposlenosti u Srbiji iznad 30 odsto, te da je 25 posto građana Srbije na granici siromaštva ili živi u bedi, a da su među njima i zaposleni koji mesecima i godinama ne primaju plate, ili primaju nekakve zarade od kojih ne može da se živi, ističe Ristić.

Zastavi je, međutim, pored nekoliko stotina mladih radnika, neophodna i nova oprema. Država, kao većinski vlasnik fabrika OIS, najavila je početkom godine da će u 2015. u modernizaciju domaće vojne industrije uložiti 60 miliona evra. Zastavi i ostalim fabrikama OIS do sada od toga nije stigao ni jedan evro.

Fabrike OIS suočavaju se i sa najavom privatizacije 49 odsto državnog kapitala u njima, koja je predviđena Nacrtom zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme koji je bio na javnoj raspravi do 23. marta. Po okončanju javne rasprave, oglasili su se zajedničkim saopštenjem, sindikati fabrika OIS i poručili da imaju primedbe na pojedine odbedbe novog zakona. Sindikalne primedbe najvećim delom se odnose na način transformacije preostalog društvenog kapitala u vojnim fabrikama, čija se zajednička vrednost procenjuje na oko 7,5 milijardi dinara, a još više na najavljenju prodaju 49 odsto državnog kapitala u pred uzećima OIS, i to ekskluzivno - inostranim investitorima.

Sindikalne organizacije Zastave oružja , Prvog partizana, Krušika, Slobode, Milana Blagojevića i Prve iskre, koji traže nastavak razgovora sa nadležnima u Ministarstvu odbrane i Vladi Srbije o Nacrtu zakona, protive se delimičnoj privatizaciji (dokapitalizaciji) preduzeća, jer smatraju da bi to moglo da ima „kobne posledice“ po budućnost tih firmi, ali i bezbednost zemlje. Ovo tim pre što će, prema rečima Dragana Ilića, ukoliko društveni kapital u vojnim fabrikama do kraja 2015, ne bude besplatno podeljen radnicima, završiti u državnom akcijskom fondu, te da će inostrani investitori moći da ga preuzmu kupovinom akcija na berzi.

- Mislim da je Odrambena industrija poslednji resurs koji država treba da privatizuje. Uslov svih reformi jeste funkcionisanje pravne države, koje u Srbiji još uvek nema ni na vidiku, što znači da bi se, u takvoj situaciji, i privatizacija vojne industrije izrodila u novu pljačku državne imovine, uz opasnost od gubitka odrambenih tehnologija u koje je Srbija ulagala od osnivanja Topolivnice u Kragujevcu, davne 1851. godine, ističe Ristić

U delu stručne javnosti, za razliku od sindikalaca, prevlađuje stav da je delimična privatizacija, odnosno dokapitalizacija možda najbolji, ako ne, u aktuelnim domaćim ekonomsko-finansijskim (ne)prilikama i međunarodnom položaju zemlje, i jedini način za tehničko-tehnološko osavremenjavanje domaćih vojnih fabrika, što bi im obezbedilo konkurentnost na svetskom tržištu na duži rok.

Nekadašnji dugogodišnji generalni direktor Zastave oružja mr Dragoljub Grujović, koji je 2006. Doveo Remington u Kragujevac i Srbiju i obnovio izvoz Zastavinog oružja u Ameriku i druga svetska tržišta, kaže da je dugogodišnje tehničko- tehnološko zaostajanje domaće privrede, ostavilo velikog traga. Otuda su joj, ističe, dodatne investicije neophodne, kako bi se preduzeća namenske proizvodnje osposobila za brži razvoj i da bi, uz savremene tehnologije, poslovale sa pristojnijim profitima.

- Sumnjam da bi država, koja je većinski vlasnik barem onih šest najznačajnijih vojnih fabrika, mogla da obezbedi finansijsku konsolidaciju OIS, koju čine i druge firme iz oblasti namenske proizvodnje. Zbog toga je jedan, ako ne i jedini način za opstanak vojne industrije u Srbiji - dokapitalizacija. Ulaganja inostranih investitora u vojne fabrike morala bi, međutim, da budu pod pažnjom Vlade, pre svega u smislu da se ne dozvoli promena njihovih proizvodnih programa u dužem vremenskom periodu. Ukoliko bi, pak, država zadržala većinski paket, onda bi ona morala da ima presudnu ulogu u strategiji razvoja i vođenju preduzeća, smatra Grujović.

Analitičar i bivši član Upravnog odbora Zastave oružja mr Vlada Vučković takodje smatra da je dokapitalizacija fabrika Odrambene industrije Srbije, neophodna, i to upravo kroz ulaganja inostranih investitora.

- Država nema novca da finansira njihov tehničko-tehnološki razvoj u meri koji bi im obezbedio opstanak na svetskom tržištu. S druge strane, inostrani kapital je neophodan i zbog pozicije na svetskom tržištu koja će sve više da zavisi i od porekla tog kapitala, odnosno da li smo kao država deo evroatlantskih, ili nekih drugih integracija, ističe Vučković.

Nacrt zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme, nasuprot očekivanjima u vojnoj industriji, još uvek nije užao u skupštinsku proceduru. Kad će, ne zna se. Ali, sindikati OIS, najverovatnije, neće “skrtšenih ruku” čekati njegovo usvajanje.

| Sve veća potražnja

Dosadašnji ugovori Zastave oružja (izvozi u 50-tak zemalja širom sveta, od Evrope, Afrike i Azije, preko Južne i Severne Amerike, do Novog Zelanda i Australije) „teže“ oko 80 miliona dolara. Za Zastavino pešadijsko naoružanje, ponovo su zainteresovani i Ujedinjeni Arapski Emirati, koji bi da ugovore nove i dugoročne poslovne aranžmane, vredne nekoliko desetina miliona dolara. Amerikanci traže i dodatne isporuke lovačko-sportskog i oružja za ličnu odbranu, a za veće količine tog oružja zainteresovani su i kupci iz Kanade i Australije. Interesovanje za Zastavino lovačko oružje, tvrde u kragujevačkoj fabrici, raste i u zemljama EU, pre svega u Mađarskoj, Češkoj, Španiji, Nemačkoj i Slovačkoj, što najavljuje skorašnji povratak šumadijskih oružara na evropska tržišta.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/smrt_trgovackog_putnika_ili_kratak_pregled_elementa_prekarnog_rada.4.html?news_id=301078

LIČNI STAV

Smrt trgovačkog putnika (ili kratak pregled elemenata prekarnog rada)

Nesigurno radno mesto i neadekvatno plaćeno, postaje standard budući da proizlazi iz fleksibilizacije radnog procesa. Ovakva situacija utiče na egzistencijalnu neizvesnost radnika kao i na materijalnu ugroženost njegove porodice, dok mu nepredvidljivost radne karijere opasno narušava zdravstveno stanje

AUTOR: BORIS JAŠOVIĆ

Međunarodna organizacija rada (MOR), definiše prekarni rad kao radni odnos lišen sigurnosti kojim su obuhvaćeni radnici sa privremenim ugovorima (uključujući zaposlene sa ugovorima na određeno vreme), zatim radnici sa nepunim radnim vremenom bez prava koja uživaju zaposleni sa punim radnim vremenom, radnici koji rade od kuće, sezonski radnici itd. Na prvi pogled ništa strašno, tehnokratska definicija bez i najmanje životnosti u sebi.

Zamislimo stoga jednu životniju situaciju proisteklu iz vladinog programa racionalizacije. Direktor srednje škole obaveštava nastavnika (zaposlenog na određeno vreme), da će mu uskoro uručiti otkaz. Naravno, sve će biti odrađeno po propisu i u skladu sa preporukama ministarstva prosvete u pogledu štednje. Nastavnik nema punu normu što ga i pored savesnog i marljivog rada, čini permanentno nesigurnim. Od kad se zaposlio pre tri i po godine, nastavnik neprestano strahuje da li će mu ugovor biti produžen ili pak neće. Oseća da zavisi od milosti viših sila prvenstveno skoncentrisanih u obličju direktora škole. Klasični oblik prekarnog rada.

Inače, termin prekarijat dolazi od latinske reči *precarius* (nesigurno, neizvesno, ugroženo, nepredvidljivo, opasno, nestabilno, zavisiti od milosti drugog...) Radi se izgleda o sistemskom oboljenju od kojeg trenutno pati sve veći broj zaposlenih širom različitih varijeteta neoliberalnog kapitalizma. Prema Gaju Stendingu, britanskom profesoru ekonomije koji se prvi studiozno pozabavio ovim pitanjem, prekarnost predstavlja termin kojim su danas obuhvaćene radne biografije ogromnog procenta ljudi. Oni su pre svega žrtve fleksibilne eksploatacije iliti fleksploatacije (niske i nesigurne plate, nesigurna radna mesta, neredovni prihodi, veća prilagodljivost promenljivim zahtevima poslodavca...), ali su takođe i žrtve egzistencijalne prekarnosti (visoki troškovi života, povećani rizici od društvene isključenosti zbog niskih primanja, strepnja da li će naredna rata kredita biti isplaćena na vreme itd.)

Nesigurno radno mesto, uzgred i neadekvatno plaćeno, postaje standard budući da proizlazi iz fleksibilizacije radnog procesa. Ovakva situacija utiče na egzistencijalnu neizvesnost radnika kao i na materijalnu ugroženost njegove porodice, dok mu nepredvidljivost radne karijere opasno narušava zdravstveno stanje. Neprestana napetost u vezi otplate kredita te strah od gubitka posla, ali i nestabilno tržište rada, čine da radnik pristaje na apsolutnu zavisnost od milosti poslodavca. Na koncu, prekarni odnos na relaciji radnik-poslodavac pretvara se u iskorištavanje radnika od strane poslodavca, odnosno u podređenost radnika u odnosu na poslodavca.

Možemo pretpostaviti kako se prekarizacija iz sfere radnih odnosa lagano seli u političku sferu unutar koje prekarizovani građanin-birač, ispošćen strahom i strepnjom od gubitka posla, stresiran zbog kamata koje rastu i apsolutno potčinjen promenljivim zahtevima poslodavca, bespogovorno pristaje na modus dominacije novog tipa. Prema sociologu Pjeru Burdijeu, prekaritet upravo predstavlja sastavni deo takvog jednog modela dominacije zasnovanog na uspostavljanju opšteg i trajnog stanja nesigurnosti čiji je cilj da primora radnike na potčinjenost i prihvatanje eksploatacije. Prema Burdijeu, krajnji osnov čitavog tog ekonomskog poretka pod firmom pozivanja na slobodu pojedinca jeste, zapravo, strukturalno nasilje koje vrše nezaposlenost i strah od otkaza, rečju - prekaritet.

Naš trgovački putnik, umro je kao prosvetni radnik onog trenutka kada je krenuo da od vrata do vrata prodaje svoju ličnost. Podlegavši dominaciji sistema ("dobro je samo dok nešto radim i dok imam kakvu-takvu platu"), prepustio se na milost i nemilost prekarizovanom radu. Koliko u ovom trenutku u Srbiji (i u svetu) egzistira prekarizovanih pojedinaca? Istraživanja prekarizovanog još uvek su u povoju. Ipak, to nikako ne znači da ćemo do prvih empirijskih rezultata čekati do narednog Prvog maja.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/jednima_smanjuju_da_bi_drugima_dali.4.html?news_id=301071

Javna preduzeća biće izuzeta iz primene platnih razreda

Jednima smanjuju da bi drugima dali

Savić: Uzaludan posao * Bušatlija: Razredi potrebni, ali su svi rokovi većprobijeni * Brajković: Prosvetarima će podići plate možda za dva, tri odsto

AUTOR: A. MILOŠEVIĆ

Beograd - Do kraja ovog meseca u Srbiji trebalo je da budu uvedeni platni razredi, ako Vlada namerava da poštuje dogovor sa Međunarodnim monetarnim fondom. Međutim, iako su razni javni službenici, od resornog ministra državne uprave Kori Udovičk, pa do ministra prosvete Srđana Verbića, više puta najavljivali da će predlog zakona o platnim razredima biti predstavljen javnosti početkom maja, za sada nema nikakvih naznaka da će taj rok biti ostvaren, jer se svi detalji budućeg sistema za određivanje zarada u javnom sektoru i dalje drže daleko od uvida javnosti. Čak ni sindikati prosvete i zdravstva, dve najbrojnije grupe koje će biti pogođene novim propisima, nemaju nikakve informacije o tome kako je država zamislila da im ubuduće obračunava plate.

Jedine naznake dala je Udovički izjavom da će umesto platnih razreda biti uvedeno 60 platnih grupa, te da će plate radnika moći da "šetaju" između ovih grupa. Cilj šetnje je da se izbegne da svima plate budu jednake, bez obzira na kvalitet ili težinu njihovog rada. Tako će medicinska sestra koja radi u operacionoj sali, ili sa najtežim bolesnicima ubuduće primati veću platu od one koja radi u domu zdravlja. Međutim, razlike u platama radnika na istim pozicijama neće moći da budu onako drastične kao što je to danas slučaj, kad sekretarica u nekoj od državnih agencija često

ima platu veću od profesorske ili lekarske. Prema Udovički, ideja je i da zarada ne zavisi "od geografije", odnosno da istu platu ima i vozaču Beogradu, kao i vozaču Vladičinom Hanu. Ipak, kada se zna da su troškovi života u glavnom gradu znatno viši nego u malim opštinama u unutrašnjosti, pitanje je koliko će ovakav sistem biti pravedan.

Platni razredi je po originalnom planu trebalo da budu uvedeni još krajem prošle godine, ali je ovaj projekat kasnio, između ostalo i zbog toga što država nije znala koliko uopšte ima zaposlenih. Sada je prebrojavanje konačno završeno i brojka je stala na nešto iznad 500.000.

Platni razredi će važiti za javnu upravu, ali ne i za javna preduzeća. Prvobitno je bilo predviđeno da od platnih razreda budu izuzete i agencije, ali će ipak (kako se bar čini) one biti obuhvaćene. Kada nova pravila budu usvojena, ona će prema očekivanjima zvesti red u javnom sektoru po pitanju određivanja zarada, ali ne treba očekivati rast plata, pošto bi masa zarada trebalo da ostane ista. Više plate bi mogli da dobiju oni koji su do sada zarađivali manje od svojih kolega na istim radnim mestima u drugim institucijama, a izvesnom povećanju zarada nadaju se i prosvetari.

Slobodan Brajković, predsednik Sindikata radnika u prosveti Srbije kaže za Radnik da je njegova organizacija još 2006. pripremila predlog platnih razreda, ali da je država od njih odustala, jer niko nije imao novca za to.

- Ni ovog puta vlast neće uraditi ono što je potrebno da bi se platni razredi uveli na onaj način kako je to urađeno u drugim zemljama. Za to bi bilo potrebno ili da se iz budžeta izdvoji dodatni novac, kako bi se plate prosvetnih radnika izjednačile sa platama u ostalim sektorima, ili da se smanje zarade onima koji imaju najviše plate u državi, pa da se taj novac da onima koji imaju najniže. A niti država ima novca u budžetu niti vlast želi da smanjuje najveće plate, kaže Brajković. Prema njegovim rečima, prosvetni radnici imaju najniža primanja u državi, zbog čega bi platnim razredima trebalo da im plate budu povećane za 30 odsto.

- Umesto toga, povećanje će verovatno biti samo dva, tri ili pet odsto. Daj Bože da bude 10 odsto, to bi bilo odlično, kaže Brajković. Napominjući da u obrazovanju više od 80 odsto zaposlenih ima visoku stručnu spremu, naš sagovornik kaže da u svim okolnim zemljama nastavnici imaju plate iznad državnog proseka. Najmanje plate profesora su, kako kaže, u Srbiji, čak manje nego u Albaniji i Makedoniji.

Zoran Savić, predsednik granskog Sindikata zaposlenih u zdravstvu i socijalnoj zaštiti Srbije, u okviru sindikata Nezavisnost, kaže da očekuje poziv resornog ministarstva oko uvođenja platnih razreda, te da nema nikakvih dodatnih informacija, "jer je sve na čemu smo radili palo u vodu izjavom Kori Udovički da neće biti 12 platnih razreda, nego 60 platnih grupa".

- Da bi mogle da se ostvare prave uštede neophodno bi bilo da platnim razredima budu obuhvaćena i javna preduzeća, koja prave najveće gubitke, a imaju najveće plate. Ovako, ovo je uzaludan posao. Plate neće biti povećane, jer masa zarada ostaje ista. To znači da će zarade jednima biti smanjene da bi drugima bile povećane, po sistemu "zavadi pa vladaj", kaže Savić.

Mahmut Bušatlija, savetnik za razvoj i investicije, smatra da je bitno da se sprovede kategorizacija zaposlenih u javnom sektoru, za šta je ključno usvajanje platnih razreda, ali da je istovremeno "Kori Udovički davno probila sve rokove" za to.

- Ona je do kraja prošle godine trebalo da donese taj zakon, a sada vidimo da je u njega uključila i Međunarodni monetarni fond, što je dobar znak da to neće tako lako funkcionisati, kaže Bušatlija.

Sve kao u Sloveniji, samo plate manje

Zakon o platama, u koji će biti uneti i platni razredi, trebalo bi da bude usvojen do juna, a puna primena novih propisa predviđena je za januar 2016. Na taj način će biti zamenjen dosadašnji sistem određivanja plata sa 13 platnih grupa i osam razreda u svakoj od njih, koji važi samo za državne službenike (od mlađeg referenta do takozvane prve grupe položaja -najviši činovnici u državi). Trenutno je najniži koeficijent 1,4, a najviši -9.0. Novi srpski sistem će po svemu sudeći nalikovati slovenačkom, u kojem postoji 65 platnih razreda. Svaki razred nosi tačno određenu platu (od 438,18 evra u 1. do 5.156 evra u 65. razredu), a svako zanimanje smešteno je u nekoliko razreda. Tako, plata profesora sa VII stepenom stručne spreme kreće od 30. razreda (1.360 evra) i ide do 43. razreda (2.244 evra). Kad bi se u Srbiji primenio isti princip, osnovna profesorska zarada ne bi smela da bude niža od 58.600 dinara (rast od 36 odsto u odnosu na prosečnu republičku platu u martu od 43.121 dinar).

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:545922-Samo-Finci-hoce-FAP>

Samo Finci hoće FAP

Z. R.

Za privatizaciju Fabrike automobila Priboj (FAP) prijavila se samo finska kompanija "Sisu"

ZA privatizaciju Fabrike automobila Priboj (FAP) prijavila se samo finska kompanija "Sisu". Komisija za sprovođenje modela strateškog partnerstva je na sednici otvorila jedini pristigli koverat i potvrdila da sadrži sve što je zahtevano.

Konačnu odluku o tome da li učesnik ispunjava sve uslove doneće Agencija za privatizaciju, nakon provere urednosti dostavljene bankarske garancije ponuđača.

U skladu sa Uredbom o strateškom partnerstvu, samo ukoliko komisija utvrdi da učesnik ispunjava kvalifikacione uslove i da je prijava blagovremena i potpuna, otvoriće koverat u kojem se nalazi ponuda kompanije "Sisu". Tek po dobijanju potvrde o urednosti dostavljene bankarske garancije, komisija će doneti odluku o daljem postupku.

Predsednik Samostalnog sindikata FAP-a Milorad Dragaš, kaže da narednih dana Agencija za privatizaciju treba da proveri da li je ponuđač uplatio 50.000 evra depozita.

- Posle provere Agencije o uplaćenom depozitu biće zakazana nova sednica komisije, na kojoj bi trebalo da bude donesena odluka o prodaji FAP-a - rekao je Dragaš.

"Sisu auto" će u Srbiji osnovati kompaniju za proizvodnju, prodaju i razvoj teških komercijalnih vozila i komponenti.

U EPS-u od 1. maja 43 direktora manje

Tanjug

Javno preduzeće Elektroprivreda Srbije od 1. maja će imati 43 direktora manje, saopštilo je danas to preduzeće

BEOGRAD - Javno preduzeće Elektroprivreda Srbije od 1. maja će imati 43 direktora manje, saopštilo je danas to preduzeće.

Prema novoj sistematizaciji, naime, više neće postojati direkcije, a broj sektora smanjen je sa 65 na 35.

Nova sistematizacija u JP EPS predstavlja jedan od koraka u korporativizaciji kompanije po Programu reorganizacije, koji je krajem novembra prošle godine usvojila Vlada Srbije.

Vlada Srbije je, usvajanjem Zaključka od 23. aprila, dala saglasnost za pokretanje postupka statusne promene u okviru EPS-a.

Ta promena predviđa da do 1. jula sva privredna društva za proizvodnju uglja i električne energije budu integrisana u JP EPS i da se četiri privredna društva za distribuciju električne energije - Elektrovojvodina, Elektrosrbija, Jugoistok i Centar pripajaju privrednom društvu Elektrodistribucija Beograd i da od 1. jula rade kao jedinstveno privredno društvo EPS Distribucija.

Privredno društvo EPS Snabdevanje nastaviće, kao i do sada, da obavlja poslove javnog i komercijalnog snabdevanja.

Umesto dosadašnje organizacije tog javnog preduzeća kroz 14 pravnih subjekata, sistem će funkcionisati sa tri pravna subjekta, a uvođenjem jedinstvenog upravljanja i ujednačavanjem poslovnih procesa i procedura poslovanje EPS-a biće efikasnije i profitabilnije, navodi se u saopštenju.

Privatizacija Komercijalne banke je na vidiku

Tanjug

Privatizacija Komercijalne banke, najveće državne banke, je na vidiku i trebalo bi da bude okončana do 2017. godine

BEOGRAD - Privatizacija Komercijalne banke, najveće državne banke, je na vidiku i trebalo bi da bude okončana do 2017. godine, izjavio je danas direktor Uprave za nadzor nad finansijskim institucijama u NBS Đorđe Jevtić.

"Privatizacija najveće državne banke je na vidiku. Ostvaruju se određene aktivnosti na tom planu. Očekuje se okončanje do 2017. godine, s tim što tu imamo i zajednički ugovor između strateških partnera u Komercijalnoj banci i Srbije", rekao je on na konferenciji "Osiguranje - godinu posle poplava: šta smo naučili", u organizaciji NIN fokusa, a čiji je Tanjug medijski pokrovitelj.

Govoreći o privatizaciji kompanije Dunav Osiguranje, on je rekao da je preduslov za taj proces da se ova kompanija, koja je u pretežnom društvenom vlasništvu podržavi, odnosno, da država postane vlasnik Dunava da bi mogla da odlučuje o njegovoj sudbini.

"Nama je bilo bitno da vidimo sa državom na koji način bi se to privelo državi, jer država nije bila ta koja je mogla da upravlja Dunavom, što je paradoksalno. Potreban je taj međukorak da Dunav dođe u posed države da bi mogla da odlučuje o njegovoj sudbini", precizirao je on. Viši savetnik u Ministarstvu finansija Dejan Hadžić rekao je da bi privatizacija Dunav Osiguranja trebalo da počne do kraja ove godine izborom privatizacionog savetnika.

"Država namerava da privatizuje Dunav u što skorijem roku, s tim da je to proces koji ne može da se završi preko noći", istakao je Hadžić.

Janković: Radnici se žale na neisplaćene zarade, doprinose...

Tanjug

Zaštitnik građana Saša Janković je u prethodnih godinu dana primio 465 pritužbi u oblasti radnih odnosa, a prema njegovoj oceni, izmenama Zakona o radu država više ne garantuje najviša prava radnika, ali ima poboljšanja

BEOGRAD - Zaštitnik građana Saša Janković je u prethodnih godinu dana primio 465 pritužbi u oblasti radnih odnosa, a prema njegovoj oceni, izmenama Zakona o radu država više ne garantuje najviša prava radnika, ali ima poboljšanja, posebno kada je reč o trudnicama i dojiljama.

On je dodao da je ključno da se prava koja garantuje zakon, zaštite u praksi, zbog čega je neophodna kontrola poslodavaca.

U saopštenju Zaštitnika građana povodom Međunarodnog praznika rada, precizira se da se pritužbe radnika odnose na neisplaćene zarade, neuplaćene poreze i doprinose, zlostavljanje na radu, otkaze ugovora o radu, rešavanje problema viška zaposlenih i neefikasnost inspekcije rada.

To je, kako je ocenio, samo vrh ledenog brega, jer "Srbija više zakonima ne garantuje najviši stepen prava radnika".

Janković, međutim, ističe i da su izmene Zakona o radu, pored ukidanja ili snižavanja određenih prava, donele i neka poboljšanja u položaju zaposlenih.

"Obračun zarade i naknade zarade sada ima svojstvo izvršne isprave, što zaposlenom znatno olakšava položaj u postupku naplate. Tu mogućnost zaposleni treba da koriste, ne čekajući da se neisplaćene plate nagomilaju", poručio je Janković.

On smatra da je unapređena zaštita zaposlenih trudnica i dojičica od rada na teškim poslovima, prekovremenog rada i rada noću time što je poslodavac obavezan da im obezbedi zaštitu, odgovarajuće radno mesto ili plaćeno odsustvo.

Janković je istakao da je nužno da državni organi preventivno rade i kontrolišu poslodavce, da se radnici obraćaju inspekciji rada i sudu za zaštitu svojih prava, a kada nadležni organi nesavesno rade, i Zaštitniku građana.

"Nužan je i bolji socijalni dijalog, odnosno saradnja države i poslodavaca sa sindikatima i jačanje njihove snage", naveo je Janković, dodajući da su u posebno teškom položaju zaposleni "na crno", koji su često potpuno obespravljani.

Janković je pozvao zaposlene da povrede svojih prava prijavljuju inspekciji rada i da podnose pritužbe Zaštitniku građana u slučajevima nesavesnog postupanja nadležnih.

"Ohrabruje to što Zaštitnik građana beleži sve efikasniju kontrolu i saradnju sa Inspekcijom rada", dodaje se u saopštenju.

Ombudsman je podsetio da se uskoro navršava dve godine od kako je uputio Narodnoj skupštini predlog izmena i dopuna Zakona o radu, sa predlozima za obezbeđenje bolje radno-pravne zaštite zaposlenih roditelja koji, u odsustvu odgovarajućih usluga i servisa podrške, neposredno obezbeđuju stalnu negu detetu.

On je konstatovao da taj predlog zakona, kao ni Predlog izmena i dopuna Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom, parlament nije razmatrao, niti je resorno ministarstvo, iako je najavilo, izašlo pred Skupštinu i javnost sa drugim predlogom